

Téma: Jestřábi a holubice – konflikt

Oddíl 2: Lidská cena konfliktu

Výsledkem konfliktů, které eskalují a přerostou do násilností, mohou být lidé s černobílým vnímáním situace, v závislosti na tom, co považují za „dobré“ nebo „špatné“. Proč je tento polarizovaný přístup do značné míry irelevantní, pokud jde o pochopení lidské stránky konfliktu v celé jeho složitosti?

Pedagogický přínos tohoto bloku

Studenti budou schopni:

- rozumět etickému rozměru konfliktu
- analyzovat kategorizace a zjednodušování v dobách konfliktu a jejich důsledky pro společnost
- uvědomit si, jak se při násilných konfliktech v různé míře ignorují lidské dimenze a lidská práva

Poskytnuté prameny

Materiál č. 3: plakáty, ilustrace

Materiál č. 4: fotografie, krátké popisy

Materiál č. 5: písemné úryvky, předměty, umělecká díla

Materiál č. 6: písemné úryvky z dětské literatury

Skupinová aktivita 1: Nepřátelé a spojenci (max. 10 minut)

Zadejte studentům, aby přemýšleli o příkladech nepřátel a spojenců v současnosti a minulosti. Rozdělte je do malých skupin a požádejte je, aby si prohlédli a analyzovali propagandistické plakáty v materiálu č. 3 (nebo jiný obrazový či písemný materiál ilustrující vztah nepřítel/spojenec, který chcete použít), a položte následující otázky:

- Jak představují materiály nepřítele? Jaký účinek má tento způsob zobrazení vyvolat? Do jaké míry byl tento obraz působivý pro lidi v dané době a proč? Co to prozrazuje o politickém kontextu v dané době?
- Jak představují materiály spojence? Jaký účinek má tento způsob zobrazení vyvolat? Do jaké míry byl tento obraz působivý pro lidi v dané době a proč? Co to prozrazuje o politickém kontextu v dané době?

Tuto aktivitu můžete uzavřít vybudnutím studentů, aby přemýšleli a diskutovali o tom, jak jsou nepřátelé a spojenci prezentováni v dnešní době. Kdo jsou cílové skupiny a která média se používají? Na podporu diskuse lze využít poslední obrázky z materiálu č. 3 (kampaň švýcarské politické strany UDC) nebo některé další příklady.

Skupinová aktivita 2: Oběti (max. 20 minut)

Při této aktivitě budou studenti identifikovat různé skupiny obětí v druhé světové válce. Uvědomí si také, jak se válka dotkla každého koutu Evropy sice různým, ale obdobně tragickým způsobem, a tím se rozšíří jejich pohled na tuto válku jako nadnárodní konflikt s mnoha aspekty.

Jako výchozí bod podejte studentům stručnou definici „oběti“ (viz *Definice*). Poté rozdělte třídu do malých skupin, rozdejte každé skupině obrázky a krátké texty z materiálu č. 4, každý na samostatném listu, a požádejte je, aby spárovali obrázky s popisy. V rámci diskuse vedte studenty k tomu, aby se podělili o závěry, k nimž došli, a požádejte je, aby se znovu zamysleli nad definicí „oběti“, která jim byla předložena na začátku. Vybidněte je k zamyšlení nad pojetím oběti a uveďte toto pojetí do širšího kontextu dalších kategorií, jako je pachatel, zachránce a přihlížející (viz *Definice*). Diskutujte se studenty o individuální schopnosti klást vnitřní odpor a vyvinout vlastní sílu vůle, i když je člověk považován za oběť.

Skupinová aktivita 3: Děti a válka – zkušenosti a vnímání (max. 15 minut)

Jakým způsobem se děti zasažené konfliktem staví k tomu, co se děje kolem nich? Děti se primárně dotýká strach, utrpení a ničení, které násilné konflikty přinášejí. Ale jsou také zvláště zranitelné a nepřipravené, pokud jde o pochopení toho, proč k válce došlo, kdo je nepřítel a proč. V rámci této aktivity budou studenti analyzovat obrazové a písemné zdroje, které různými způsoby odhalují zranitelnost dětí žijících ve válečném prostředí.

Rozdělte studenty do malých skupin. Některým skupinám rozdejte materiály č. 5 a ostatním materiály č. 6. Požádejte je, aby přidělené zdroje analyzovali s využitím následujících otázek (které jsou rovněž uvedeny ve výukových materiálech) a aby si připravili skupinové odpovědi:

Materiál č. 5

- Na co úryvek z textu poukazuje?
- Můžete velmi stručně vysvětlit význam každého předmětu, a co každý z předmětů naznačuje?
- Jaké vazby můžete vytvořit mezi těmito čtyřmi prvky – úryvkem textu a dvěma předměty?

Materiál č. 6

- Kterého konfliktu se týkají tyto úryvky?
- Jak byste definovali použitý jazyk?
- Jaké jsou mezi těmito texty rozdíly a v čem jsou si podobné?

Uspořádejte ve třídě diskusi, při níž skupiny, které pracovaly s materiály č. 5, představí své odpovědi skupinám, které pracovaly s materiály č. 6, a požádají je o zpětnou vazbu, a naopak. Na závěr diskuse je požádejte, aby předložili seznam příčin dětské zranitelnosti v důsledku konfliktů a jejich projevů. Vyzvěte je, aby své odpovědi psali v průběhu diskuse na tabuli.